

Tingues a punt el microones

LA INDIGNACIÓ QUE SENTÍREM PEL TRACTE ALS PRIMERS SIRIANS DESPLAÇATS I LES BONES INTENCIONS PROCLAMADES PELS GOVERNS MÉS SOLIDARIS S'HAN ESBRAVAT AMB L'AGREUJAMENT DEL PROBLEMA.

Quan la crueltat humana esclatava a les fronteres centreeuropees contra els desplaçats per la guerra a Síria, el rebuig i la condemna amb què, des de les nostres llars, anatematitzàvem els inspiradors i els executors directes d'aquella violència, contribuïrien, pensàvem, a bastir accions polítiques que possessin punt i final a tanta ignomínia. Com que els Governos dels països més solidaris d'Europa també reprovaren les actituds criminals contra els desplaçats, els més ingenus anunciaren la immediata actuació internacional per resoldre satisfactoriament el drama de les víctimes i corregir l'escenari perquè esdevingués veritablement un gran lloc d'acollida.

L'evolució posterior d'aquells fets desoladors situa els ingenus lluny de la realitat –a una altra realitat, hauríem de dir– perquè la crueltat inicial s'ha institucionalitzat a força de reformes legals que converteixen els exiliats de la gran tragèdia en delinqüents; i s'ha popularitzat gràcies a nombrosos focus xenòfobs ancorats en aquesta mena de pensament feixista inassolible al diàleg i a la reflexió.

Per la nostra part, la de la gent benpensant i que té escrits en alguna llibreta abandonada els seus propis compromisos amb el germà proïsme, compromisos d'inspiració religiosa, marxista o socialdemòcrata, ens hem anat avesant, amb més o menys dolor, a les imatges que recullen la desesperació, el sofriment i la mort de tantes persones. En un moment donat, tots estàvem disposats a ajudar-les a construir-se una mica de futur, les ciutats i les comunitats autònomes oferien la seva col·laboració sovint ja quantificada, i amb aquestes actituds personals i comunitàries òbviament ens sentíem millor, creïem que manteníem una certa

GUILLEM FRONTERA

fidelitat als principis recollits a la plaqueta dels bons sentiments.

Passen les setmanes, els mesos, i els Estats tradueixen la seva bona disposició en la construcció física o jurídica de murs que assegurin les fronteres; o abandonen qualsevol projecte d'ajuda organitzada per evitar les morts a la mar dels desesperats que han agafat l'últim que sortia de l'infern. Ara ja no parlem de com acollir les riuades de fugitius, sinó de coartades que justifiquin als ulls del comú de la gent la inhibició general del problema, si exceptuem la intervenció tenaç i heroica de l'últim vestigi de dignitat humana que ens queda i que constitueix la força d'algunes ONGs.

Els Governos dels Estats han rebaixat les seves proclames humanitàries induïts pel sentiment popular, o aquest senti-

ment s'ha esbravant davant la repetició/banalització de les imatges i l'abstenció dels Governos? En tots dos casos, allò que realment ens revela l'estat de la qüestió és la nul·la exigència de les poblacions als seus Governos. Aquests han decidit no actuar als escenaris de la destrucció de vides i béns, i ben aviat ens hem adaptat a una situació que ens permet transferir les responsabilitats als governants.

Aquesta renúncia a ser nosaltres mateixos, a ser aquelles persones decidides a ajudar les víctimes a construir-se una mica de futur, ens presenta com a societats acomodades a la renúncia en favor dels nostres representants polítics. A les seves mans, podem deixar-hi principis generals, però és menester controlar-los en l'aplicació d'aquests principis a les actuacions concretes de cada moment. D'aquesta abdicació, en podríem dir alienació si l'entendem com André Gorz, que la situa a "la necessitat de renunciar, per sobreviure, a qualsevol altre fi que no sigui el de mantenir-nos en vida".

Dels bons sentiments expressats quan va irrompre el drama siríà a les nostres consciències, dels generosos oferiments que férem públics per sentir-nos integrants d'una humanitat més solidària i raonable, sembla que no en queda gaire cosa. Dur-los a la pràctica, emprar les eines que la democràcia posa a la nostra disposició per intervenir en les decisions dels governants, no són propòsits que ens mantinguin en vida –quan vida és mera supervivència, s'entén. Ara ja no és moda parlar d'alienació, però no per això ha deixat d'haver-hi persones i societats alienades: són les que el sistema ha abduït a canvi del confort de dur una vida precuinada. L'únic que ens ha d'ocupar és tenir el microones en un estat impecable.

Escriptor, guionista i crític d'art